

Wstęp

Kolejny numer czasopisma „Cywilizacja i Polityka” zamyka w pewnym sensie pierwszy okres istnienia tego pisma. Zostało ono bowiem stworzone przez prof. Andrzeja Chodubskiego, który od 2003 roku także nim kierował. Niespodziewana śmierć Profesora spowodowała, że prace redakcyjne tego numeru zostały dokończone przez Joannę Leską-Ślęzak. Wpłynęła także na nieco inną niż zwykle strukturę czasopisma. Dział *Recenzje i omówienia* zwykle dość obszerny, zawierający głównie teksty prof. Chodubskiego, tym razem jest niezwykle ubogi, bowiem znajduje się w nim tylko jedna recenzja. Nie może dziwić wprowadzenie do numeru tekstu biograficznego poświęconego prof. Chodubskiemu, zawierającego podstawowe informacje o jego życiu oraz niezwykle bogatym dorobku naukowym.

Zasadniczą część *Materiały i opracowania* zawiera 31 artykułów autorów z różnych ośrodków akademickich w Polsce. Ich treść jest też dość różnorodna. Obejmuje bowiem problematykę od metodologii politologii (Arkadiusz Modrzejewski) aż po gdańskie sonety (Tadeusz Linkner). W związku z tym wystąpiły pewne problemy z uporządkowaniem i ustaleniem kolejności publikowanych artykułów. Pomimo wspomnianej powyżej dużej różnorodności starano się pogrupować teksty, nie wyodrębniając jednak w ramach *Materiałów i opracowań* poszczególnych części.

Numer otwierają cztery artykuły o charakterze teoretycznym. Arkadiusz Modrzejewski przedstawia przyczynek do studiów nad znaczeniem interpretacji cywilizacyjnej w oparciu o podejście metodologiczne prof. Chodubskiego. Dwa kolejne teksty dotyczą nauki. Sylwia Mrozowska analizuje uwarunkowania rozwoju komunikacji naukowej w Polsce. Jacek Sroka pisze o różnych ograniczeniach polityki naukowej, a Tomasz Pawłuszko o rozwoju cywilizacji kapitalistycznej w perspektywie teorii systemu-świata.

Problematyki kulturowo-cywilizacyjnej dotyczą teksty dwóch autorów: Tomasz Lenkiewicz omawia wpływ tradycji europejskiej na współczesną Europę, koncentrując uwagę na sferze idei i wartości. Kornel Bielawski pisze o źródłach zróżnicowania kulturowo-cywilizacyjnego na przykładzie Azji Południowo-Wschodniej.

Trzech autorów (Tadeusz Dmochowski, Grzegorz Piwnicki i Adriana Frączek) podejmuje tematykę Kościoła katolickiego i religii chrześcijańskiej.

Dwa teksty poświęcone są kobietom. Andrzej Chodubski ukazuje kobietę w szerszej perspektywie, natomiast Barbara Kijewska koncentruje się na wybranych aspektach aktywności zawodowej kobiet.

Pięć artykułów podejmuje tematykę związaną z Rosją, tą historyczną i współczesną. Marek Mosakowski pisze o Piotrze Wielkim. Jakub Potulski analizuje politykę bolszewików wobec muzułmanów. Olga Nadskuła-Kaczmarczyk omawia stosunek społeczeństwa rosyjskiego do polityki prezydenta Putina. Magdalena Karolak-Michalska czyni rozważania o ruchach etnopolitycznych mniejszości rosyjskiej po aneksji Krymu dokonanej przez Rosję. Robert Kłaczyński analizuje strategię energetyczną FR wobec państw Grupy Wyszehradzkiej.

Dwóch autorów podejmuje problematykę bezpieczeństwa. Marek Górka pisze o wybranych aspektach definicyjnych cyberterroryzmu. Marek Rewizorski natomiast ukazuje ewolucję terroryzmu, koncentrując się na kwestii pomiaru i oceny tego zjawiska.

Trzy artykuły odnoszą się do aspektów prawnych. Jarosław Ślęzak analizuje doktrynę i orzecznictwo dotyczące poszlak i dowodu poszlakowego w postępowaniu karnym w Polsce. Michał Drgas omawia kwestie związane ze stosowaniem prawa UE w Norwegii i Islandii.

Mariusz Zaborowski przedstawia rynek i implementacje dyrektyw unijnych w zakresie zamówień publicznych w Polsce i Czechach.

Kolejna grupa artykułów dotyczy tak ważnej obecnie problematyki migracji ukazanej z różnej perspektywy. Adam Romejko pisze o migracji w polityce Austrii. Joanna Rosłon-Żmuda analizuje stanowisko wybranych państw UE wobec kryzysu migracyjnego. Trzy dalsze artykuły dotyczą kwestii mniejszości narodowych. Katarzyna Kamińska-Korolczuk omawia wpływ mniejszości narodowych w Estonii i na Łotwie na kształt systemów medialnych w tych państwach. Małgorzata Mieczkowska ukazuje mniejszość w procesie przemian, analizując ten problem z perspektywy mniejszości serbołużyckiej. Natomiast Joanna Leska-Ślęzak przedstawia nowe organizacje Polonii w Holandii.

Kilka artykułów podejmuje problemy, których nie omawia żaden z innych autorów tekstów zamieszczonych w tym numerze. I tak Karol Bieniek pisze o tureckiej Partii Sprawiedliwości i Rozwoju i jej dążeniu do utworzenia „Nowej Turcji”. Marcin Wałdoch omawia postawy polityczne w Nowej Zelandii wobec wprowadzenia w grudniu 1981 r. w Polsce stanu wojennego. Michał Kubiak analizuje konsekwencje zmian demograficznych, szczególnie ich wpływ na rynek pracy. Margot Stanczyk-Minkiewicz dokonuje natomiast analizy zależności pomiędzy dysfunkcyjnością państw afrykańskich a poziomem bezpieczeństwa zdrowotnego.

Szkoda że numeru tego nie przygotował do druku prof. Chodubski, który miał z pewnością własną koncepcję jego konstrukcji i wizję wstępu.

Andrzej Gąsiorowski